

Vaaliviranomaisten kouluttaminen

Kvaalk 11.11.2021 § 76 Keskusvaalilautakunnan on huolehdittava siitä, että

- vaalilautakuntien jäsenet ja varajäsenet,
- vaalitoimikuntien jäsenet ja varajäsenet,
- yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijat sekä
- kotiaänestyksen vaalitoimitsijat

ovat tietoisia tehtävistään ja vastuistaan. Tätä varten keskusvaalilautakunnan tai sen henkilöstön tulee:

1) jakaa hyvissä ajoin ennen vaaleja asianomaisille viranomaisille oikeusministeriön laatimat seuraavat vaaliohjeet ja VAT-ohjeet.

Vaalilautakunnille jaetaan:

- a) vaaliohje nro 2 (Vaalilautakunnan tehtävät) sekä
- b) VAT-ohje nro 4d (Äänioikeustietojärjestelmän käyttöohjeet vaalilautakunnalle), jos vaalilautakunta käyttää äänioikeustietojärjestelmää ("sähköistä vaaliluetteloa");
- c) VAT-ohje nro 5c (Tuloslaskentajärjestelmän käyttöohjeet vaalilautakunnalle), jos vaalilautakunta tallentaa alustavan laskennan tuloksen laskentajärjestelmään tai käyttää vaalitietojärjestelmää vaalipöytäkirjan pitoon.
- d) VAT-ohje nro 4e (Mobiiliäänioikeuskyselyn käyttöohjeet), jos vaalilautakunta käyttää mobiiliäänioikeuskyselyä.

Vaalitoimikunnille jaetaan:

- e) vaaliohje nro 3 (Ennakkoäänestys laitoksessa) sekä
- f) VAT-ohje nro 4e (Mobiiliäänioikeuskyselyn käyttöohjeet), jos vaalitoimikunta käyttää mobiiliäänioikeuskyselyä.

Yleisten ennakkoäänestyspaikkojen vaalitoimitsijoille jaetaan:

- g) vaaliohje nro 4 (Ennakkoäänestys kotimaan yleisessä ennakkoäänestyspaikassa) ja
- h) VAT-ohje nro 4c (Äänioikeustietojärjestelmän käyttöohjeet kotimaan yleisen ennakkoäänestyspaikan vaalitoimitsijalle).

Kotiaänestyksen vaalitoimitsijoille jaetaan vaaliohje nro 5 (Kotiaänestys).

2) kouluttaa mainitut kunnan muut vaaliviranomaiset tehtäviinsä. Koulutuksessa on hyvä käydä havainnollisesti läpi eri äänestysmenettelyt ja keskustella niiden yksityiskohdista. Edellä mainittuja vaaliohjeita ja VAT-ohjeita voidaan käyttää apuna koulutuksessa. Eduskunnan oikeusasiamiehen tarkastuskertomuksen EOAK/3250/2021 mukaan vaalikoulutuksissa voisi olla aiheellista yleisesti käsitellä valmistautumista vaihteleviin vuorovaikutustilanteisiin erilaisten äänestäjien kanssa.

3) olla koko vaalien ajan kunnan muiden vaaliviranomaisten tavoitettavissa näiden kysymyksiä varten.

Oikeusministeriön vaalikoulutus vuoden 2022 aluevaaleja varten tapahtuu verkkokoulu-tuksena. Ministeriö laatii vaalikoulutuskokonaisuuden, joka tulee kaikkien kuntien kat-sottavaksi verkkoon marraskuussa 2021. Tarkoitus on, että kukin kunta käy läpi ja suo rittaa vaalikoulutuksen omatoimisesti haluamanaan ajankohtana. Sekä vaalitietojärjestelmän koulutusympäristö että eOppiva-verkkokurssi avataan 15.11.2021 ja niistä tiedotetaan erikseen.

Kenraaliharjoitusten ajankohdat:

- Ennakkoäänestyksen kenraaliharjoitus järjestetään tiistaina 28.12.2021 klo 13–15
- Laskennan kenraaliharjoitus järjestetään torstaina 30.12.2021 klo 16–20
- Äänioikeustietojärjestelmän vaalipäivän käytön (sähköinen vaaliluettelo) kenraaliharjoitus järjestetään torstaina 30.12.2021 klo 16–18 Kenraaliharjoitusten ohjeet toimitetaan erikseen lähempänä.

Tämän lisäksi ministeriö järjestää verkossa kaksikielisiä vaalikoulutusklinikoita, joissa kunnat voivat esittää vaalikoulutuskokonaisuutta ja vaaliohjeita koskevia kysymyksiä. Oikeusministeriön vaaliklinikoita järjestetään seuraavasti:

- ti 2.11.2021 klo 13.00–15.00
- ke 1.12.2021 klo 13.00–15.00
- ma 10.1.2022 klo 13.00–15.00
- to 20.1.2022 klo 13.00–15.00

Ehdotus:

Keskusvaalilautakunta päättää,

1. että vaalikoulutusta varten varataan ajakohdat 30.11.2021 klo 17.00-20.00 ja 8.12.2021 klo 17.00-20.00.
2. että kenraaliharjoituksiin 28.12.2021 ja 30.12.2021 osallistutaan.
3. että verkkokoulutuskokonaisuudesta ja sen suorittamisesta tiedotetaan vaalitoimitsijoille.
4. valtuuttaa keskusvaalilautakunnan sihteerin hoitamaan koulutusjärjestelyt (kutsut, ohjeiden jakaminen, tietojärjestelmät).

Päätös:

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.
3. Hyväksyttiin.
4. Hyväksyttiin.

—